

Физическое воспитание и спорт

УДК 378.1

Шульц Євген Геннадійович

*магістр кафедри фізичного виховання, спорту та здоров'я людини
Маріупольського державного університету*

Шульц Евгений Геннадьевич

*магистр кафедры физического воспитания, спорта и здоровья человека
Маріупольского государственного университета*

Shults Yevhen

*Master of Department of Physical Education,
Sports and Human Health of the
Mariupol State University*

**СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ
ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ
СОВРЕМЕННЫЙ ПОДХОД К ОЦЕНКЕ НАУЧНЫХ ДОСТИЖЕНИЙ
СТУДЕНТОВ
MODERN APPROACH TO THE ASSESSMENT OF STUDENTS'
SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS**

***Анотація.** В статті визначено актуальну потребу ринку праці в рівні підготовки випускників, види контролю в навчальному процесі, та запропоновано один з шляхів розвитку системи оцінювання навчальних досягнень студентів за допомогою карти самооцінки знань.*

***Ключові слова:** Болонський процес, навчальні досягнення, самооцінка, вища освіта, контроль.*

***Аннотация.** В статье определена актуальная потребность рынка труда в уровне подготовки выпускников, виды контроля в учебном процессе, а также предложен один из возможных вариантов развития*

системы оценки научных достижений студентов при помощи карты самооценки знаний.

***Ключевые слова:** Болонский процесс, научные достижения, самооценка, высшее образование, контроль.*

***Summary.** The article identifies the actual need of the labor market in the level of training of graduates, types of control in the educational process, and suggests one of the possible options for developing a system for evaluating students' scientific achievements using a knowledge self-assessment card.*

***Key words:** Bolons process, scientific achievements, self-assessment, higher education, control.*

Сучасними тенденціями в розвитку української системи вищої освіти є: включення її в Болонський процес; формування «суспільства знань», заснованого на пріоритеті «виробництва» інтелектуального продукту, розробка технологій організації особистісно-орієнтованого освітнього процесу, пошук способів розвитку якостей особистості, необхідних для творчої самоорганізації і самопрезентації своїх компетентностей на ринку праці і при кар'єрному зростанні, пошук нових форм і методів оцінки навчальних та інших досягнень студентів та викладачів в логіці компетентнісного підходу [1, с. 205].

Вимоги, що пред'являються ринком праці до кваліфікованої підготовки фахівців як до основного капіталу суспільства, досить високі. Тому в даний час перед системою вищої професійної освіти стоїть завдання підготувати грамотного, компетентного і творчо мислячого фахівця, що володіє дослідницькими вміннями і навичками, здатного орієнтуватися в потоці наукової, професійної інформації і сучасних інформаційних технологіях, готового до постійного підвищення кваліфікації і навіть до можливої перепідготовки. У наш час коли наука та

прогрес йдуть попереду, фахівець, має розвиватися постійно. У зв'язку з цим навчання протягом усього життя стає необхідним і все більш значущим елементом сучасних освітніх систем.

Одним з ефективних напрямків вдосконалення підготовки фахівців вищої ланки є використання в навчальному процесі сучасних технологій навчання, спрямованих на формування професійних компетенцій, які дозволяють ефективно оцінювати результати освітньої діяльності.

У вищих навчальних закладах під час навчального процесу здійснюються такі види контролю: вхідний (стартовий або попередній), поточний, проміжний і підсумковий.

Вхідний (стартовий або попередній) контроль проводиться для виявлення залишкових знань студентів за дисциплінами, які забезпечують вивчення нової дисципліни, що вивчається.

Після встановлення обсягу і рівня знань викладач планує організацію навчального процесу з урахуванням результатів вхідного контролю.

Поточний контроль знань проводиться за модулями (блоками) дисципліни. Зміст модуля визначається викладачем і затверджується на засіданні кафедри.

Зміст модуля включає такі складові:

- назва модуля;
- перелік тем;
- перелік завдань для самостійної роботи;
- список літератури;
- завдання підсумкової модульної контрольної роботи.

Значна увага приділяється розробленню підсумкової модульної контрольної роботи (ПМКР).

Підсумковий контроль визначає систему і структуру знань студента загалом, він є заключним з дисципліни. В контрольну роботу підсумкового контролю слід вносити питання, що стосуються всього курсу.

Поточний, проміжний і підсумковий контролю є обов'язковими для виконання, їх проводять за графіком, затвердженим кафедрою, і враховують при визначенні рейтингу [2].

При новому підході до заохочення оцінювання навчальних досягнень студентів визнається їх право на самооцінку, що підсилює елемент їх самоконтролю, підвищує відповідальність за процес і результат навчання. Головна місія викладача – це сприяння самореалізації студента, яке полягає у створенні засобами педагогічної діяльності умов для прояву самостійності, творчості, відповідальності учня в освітньому процесі та у формуванні у нього мотивації безперервної освіти. Оцінювання навчальних досягнень студентів має мотивувати студентів для засвоєння та розуміння матеріалу. Навчальний процес має бути структурований таким чином, щоб дати можливість студенту навчитися працювати самостійно, як у вивченні матеріалу, підготовці до контролю, так і в оцінці власних досягнень, свого прогресу та рейтингу.

Одним з варіантів залучення студента до оцінки власних навчальних досягнень є самооцінка студентів. В ході дослідження було розглянуто можливість формування карти самооцінки студентів (таблиця 1). В карті визначені дисципліни спеціальності, основні компетенції та види навчальної науково-дослідної роботи за допомогою яких студенти можуть самостійно визначити рівень оволодіння дисципліною та курсом програми за академічний рік.

Фрагмент карти самооцінки студента

№ Код НД	Компетенції	Рівень сформованості компетенції	Назва дисципліни	Види навчальної, науково-дослідної діяльності, позанавчальної діяльності, де може самостійно оцінити отримані компетенції
ОК 1.	Готовий використовувати основні закони наукової дисципліни у професійній діяльності		Психологія вищої школи	Вивчення різноманітних прийомів методів прикладної психології, тренінги
ОК 2.	Застосовувати методи ведення наукових досліджень на практиці, збір та аналіз даних на практиці		Методологія та організація наукових досліджень	Проведення наукових досліджень, участь у наукових конференціях
ОК 3.	Здатний до письмової та усної загальної та професійної комунікації		Іноземна мова у професійному середовищі	Тести, дискусії, есе, доповіді, ділові ігри
ОК 5.	Готовий до організаційно-управлінській роботі з малими колективами		Педагогічні інновації у ЗВО	Школа Лідерів, проекти, командні завдання
ОК 4.	Здатний користуватися ПК на високому рівні, використовувати різні програми, вміння робити презентації, тощо		Сучасні інформаційні технології в освіті	Навчання роботі в різних прикладних пакетах, тести на комп'ютері
ОК 6.	Готовий працювати з інформацією з різних джерел		Теорія і методика викладання спортивно-педагогічних дисциплін у ЗВО	Оформлення списку використаних джерел, завдання на пошук релевантних джерел,

Заповнення такої карти може проводитися в два етапи, студентом самостійно та викладачем дисципліни, потім при порівнянні результатів студент, зможе визначити наскільки об'єктивно оцінив власні досягнення.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів – складний і багатогранний процес, що включає в себе початковий, поточний, тематичний і підсумковий контроль. Результат цього контролю показує не тільки зміни студента в процесі навчальної діяльності, а й результат роботи педагога і самої системи освіти. Процес оцінювання передбачає формування у студентів навичок самоконтролю, управління результатами своєї навчальної діяльності, які є значущими для його розвитку. Підсумкова оцінка навчальної діяльності повинна відповідати як вимогам планованих результатів, так і вимогам стандарту. Формування підсумкової оцінки складається на кожному етапі контролю, оцінюються всі види діяльності студента.

Таким чином, в умовах реалізації сучасного підходу важливим етапом оцінки результатів навчальної діяльності є розробка якісного інструментарію, який здатний виступати як в ролі координуючого елементу в системі освіти, так і допомагати проводити самооцінку практичної наукової діяльності, ступеня професійної придатності студента, рівень оволодіння компетенціями з позиції як знань, умінь, вирішення професійних завдань, так і здатністю до вибудовування індивідуальної траєкторії своєї професійної діяльності.

Література

1. Ширшова И. А. Оценивание научных достижений студентов: современные тенденции / И. А. Ширшова // «Проблемы педагогики средней и высшей школы». – 2013. – С. 205–215.
2. Кизима Р. А. Тестова система оцінювання знань студентів як один із методів сучасної технології навчання [Електронний ресурс] / Р. А.

- Кизима, В. В. Яковчук // "Освіта Регіону". – 2007. – Режим доступу: <http://ap.uu.edu.ua/article/279>.
3. Алексюк А. М. Експериментальне впровадження технології модульної організації навчання у вищій школі (на прикладі гуманітарних предметів) / Проблеми вищої школи: Наук.-метод. зб.– Вип. 79.– К.: Вища школа, 1994.
 4. Гончаров С. М., Мошинський В. С. Вища освіта України і Болонський процес: Навч.-метод. посіб. – Рівне: НУВГП, 2005. – 145 с.
 5. Гончаров С. М. Основи педагогічної праці: Навч. посіб.– Рівне: РДГУ, 2001. – 256 с.